

**ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ
(Sustainable Investment Policy)**

Қарағанды

ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ

Мазмұны

1. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР	3
2. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	3
3. САЯСАТТЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	4
4. ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ.....	4
5. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ МЕН ШЕКТЕУЛЕРІ.....	4
6. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ.....	5
7. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ.....	5
9. МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ ЕСЕПТІЛІК.....	6
10. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ	6
11. ҚОРЫТЫНДЫ ҚАҒИДАЛАР	6
1-қосымша	8
2-қосымша	10

1. ЖАЛПЫ ҚАҒИДАЛАР

1.1. Осы орнықты инвестициялау саясаты (бұдан әрі-саясат) экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық жауапкершілік (ESG) факторларын ескере отырып, Қоғамның инвестициялық қызметін басқарудың мақсаттарын, қағидаттары мен тетіктерін айқындайды.

1.2. Саясат қоғамның ұзақ мерзімді қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету, активтерді басқару тиімділігін арттыру және инвестициялық тәуекелдерді азайту мақсатында әзірленген.

1.3. Осы Саясат Қоғамның инвестициялық қызметінің барлық түрлеріне, соның ішінде:

- уақытша бос ақшалай қаражатты орналастыруға;
- инвестициялық жобаларға қатысуға;
- ғылыми және инновациялық бастамаларды қаржыландыруға;
- инфрақұрылымдық жобаларға инвестицияларға қолданылады.

1.4. Саясат корпоративтік басқару және Қоғамның тұрақты даму жүйесінің бөлігі болып табылады.

1.5 Саясат мыналарды ескере отырып әзірленген:

- Қазақстан Республикасының корпоративтік басқару және қаржы қызметі саласындағы заңнамасы;
- тұрақты даму қағидаттарының сипаты;
- жауапты инвестициялауға халықаралық тәсілдері;
- Қоғамның ішкі нормативтік құжаттары.

2. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

ESG факторлары	– экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық жауапкершілік факторлары
Қоғам	– «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті»
Басқарма	– Қоғамның атқарушы органы
Тәуекел	– Қоғамның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге теріс әсер етуі мүмкін оқиғалардың пайда болу ықтималдығы
Тұрақты инвестициялау	– шешім қабылдау кезінде ESG факторларын ескеретін және инвестициялық қызметтің ұзақ мерзімді құнын құруға және тәуекелдерін азайтуға бағытталған стратегия
Тұрақты даму	– Қоғам өз қызметінің қоршаған ортаға, экономикаға, қоғамға әсерін басқаратын және мүдделі тараптардың мүдделерін ескере отырып шешім қабылдайтын даму

ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ

3. САЯСАТТЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

3.1 Осы Саясаттың негізгі мақсаты Қоғамның қаржы активтерін тиімді, қауіпсіз және орнықты басқаруды қамтамасыз ету болып табылады.

3.2 Осы Саясаттың міндеттері:

- Қоғамның қаржы ресурстарының сақталуын қамтамасыз ету;
- инвестициялық қызметтің тиімділігін арттыру;
- ESG тәсілдерін инвестициялық шешімдерге интеграциялау;
- қаржылық, экологиялық және әлеуметтік тәуекелдерді азайту;
- Қоғам дамуының стратегиялық бағыттарын қолдау болып табылады.

4. ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

4.1. Тұрақты инвестициялаудың негізгі принциптеріне мыналар жатады:

1) Ұзақ мерзімді тұрақтылық принципі: инвестициялық шешімдер шешімдер ұзақ мерзімді экономикалық және әлеуметтік әсерді ескере отырып қабылданады.

2) ESG-факторларды интеграциялау қағидаты: инвестициялық жобаларды бағалау кезінде экологиялық салдарлар, әлеуметтік ықпал, корпоративтік басқару сапасы ескеріледі.

3) Әртараптандыру принципі: инвестициялық портфель тәуекелдерді азайту үшін активтерді әртараптандыруды ескере отырып қалыптастырылады.

4) Ашықтық қағидаты: инвестициялық қызмет ашық рәсімдер негізінде жүзеге асырылады және ішкі бақылауға жатады.

5) Жауапкершілік қағидаты: барлық инвестициялық шешімдер Қоғамның, қоғамның және қоршаған ортаның мүдделерін ескере отырып қабылданады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ МЕН ШЕКТЕУЛЕРІ

5.1 Қоғамның инвестициялық қызметі келесі бағыттарда жүзеге асырылуы мүмкін:

- 1) мемлекеттік бағалы қағаздар;
- 2) банктік депозиттер;
- 3) білім беру және ғылыми инфрақұрылымға инвестициялар;
- 4) инновациялық және технологиялық жобалар;
- 5) тұрақты даму жобалары.

5.2 Қоғам елеулі экологиялық залалға, еңбек және әлеуметтік құқықтардың бұзылуына, корпоративтік басқарудың төмен стандарттарына және қаржылық тәуекелдердің жоғары деңгейіне байланысты жобалар бойынша инвестициялық қызметке шектеу қояды.

6. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

6.1 Инвестициялық қызметті басқару шеңберіндегі Қоғам Басқармасы:

- 1) осы саясатты бекітеді;
- 2) инвестициялық қызметтің стратегиялық бағыттарын айқындайды;
- 3) инвестициялық саясаттың тиімділігін бақылауды жүзеге асырады.
- 4) инвестициялық саясатты іске асыруды ұйымдастырады;
- 5) инвестициялық жобалар бойынша шешімдер қабылдайды;
- 6) инвестициялық қызметтің мониторингін қамтамасыз етеді.

6.2 Әлеуетті тәуекелдерді ескере отырып инвестициялық жобаларды талдауды және инвестициялар тиімділігінің мониторингін Экономика, қаржы және бухгалтерлік есеп басқармасының басшысы жүзеге асырады.

7. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

7.1 Инвестициялық қызметте тәуекелдердің келесі түрлері ескеріледі:

- 1) қаржылық тәуекелдер (кірістіліктің немесе өтімділіктің жоғалуы);
- 2) операциялық тәуекелдер (басқару немесе іске асыру қателері);
- 3) беделдік тәуекелдер (университет имиджіне теріс әсер ету);
- 4) экологиялық тәуекелдер (қоршаған ортаға зиян);
- 5) әлеуметтік тәуекелдер (қоғамға теріс әсер ету).

7.2 Тәуекелдерді бағалау Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген талаптарға сәйкес жүргізіледі.

7.3 Тәуекелдерді азайту үшін келесі құралдар қолданылады:

- 1) инвестициялық портфельді әртараптандыру;
- 2) инвестициялық жобаларды ESG-бағалау;
- 3) инвестициялық қызметтің тұрақты мониторингі.

7.3 Сәйкестендірілген тәуекелдер инвестициялық жобаларды іске асыратын және инвестициялық қызметке байланысты тәуекелдердің тікелей иелері болып табылатын бөлімшелерге тәуекелдерді басқарудың автоматтандырылған жүйесінде бекітіледі.

8. ЖОБАЛАРДЫ ESG-ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ

8.1 Инвестициялық жобалардың тұрақтылығын бағалау үшін экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын қоса алғанда, ESG-индикаторлар жүйесі қолданылады.

8.2 Экологиялық факторларға мыналар жатады:

- 1) жобаның энергия тұтыну деңгейін төмендетуге әсері;
- 2) CO₂ шығарындыларының көлемін азайту;
- 3) су мен материалдарды пайдаланудың ұтымдылығы;
- 4) қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту;

ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ

5) экологиялық стандарттарға сәйкестігі.

8.3 Әлеуметтік факторларға мыналар жатады:

- 1) жобаның жұмыспен қамтуға әсері;
- 2) Еңбекті қорғау стандарттарын сақтау;
- 3) жобаның әлеуметтік маңыздылығы;
- 4) тең қол жетімділік және мүмкіндіктер;
- 5) әлеуметтік бастамаларға әсері.

8.4 Басқару факторларына мыналар жатады:

- 1) жобаны басқарудың ашықтығы;
- 2) комплаенс тетіктерінің болуы;
- 3) басқару тиімділігі;
- 4) жоба тәуекелдерін басқарудың тиімділігі;
- 5) Қоғамның Іскерлік әдеп кодексіне сәйкестігі.

8.5 Инвестициялық жобаларды таңдау, инвестициялық портфельді қалыптастыру, сондай-ақ инвестициялардың тұрақтылығын мониторингілеу кезінде экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын (ESG) ескере отырып инвестициялық жобаларды бағалау инвестициялық жобалардың ESG-индексін есептеу негізінде жүзеге асырылады (1-қосымша).

9. МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ ЕСЕПТІЛІК

9.1. Университет инвестициялық портфельдің тұрақты мониторингін жүзеге асырады.

9.2. Инвестициялық қызмет бойынша есептілікке мыналар кіреді:

- 1) қаржылық нәтижелерді талдау;
- 2) инвестициялардың тиімділігін бағалау;
- 3) ESG-тәуекелдерін талдау.

9.3. Есептер басқармаға жартыжылдықта кемінде бір рет ұсынылады. Есептілік нысаны 2 қосымшада ұсынылған.

10. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ

10.1 Осы Саясаттың сақталуын бақылауды Қоғамның Басқармасы және жауапты құрылымдық бөлімшелер жүзеге асырады.

10.2 Осы Саясаттың талаптарын бұзу Қоғамның ішкі нормативтік актілеріне сәйкес қаралады.

11. ҚОРЫТЫНДЫ ҚАҒИДАЛАР

11.1. Осы Саясат Басқарма шешімімен бекітілген сәттен бастап күшіне енеді.

11.2. Саясатқа өзгерістер мен толықтырулар белгіленген тәртіппен енгізіледі.

ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ

11.3. Саясат заңнаманың өзгерістерін және Қоғам дамуының стратегиялық мақсаттарын ескере отырып мерзімді қайта қаралуға жатады.

1. Әдістемені белгілеу

Инвестициялық жобалардың ESG-индексін есептеу әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) экологиялық, әлеуметтік және басқару факторларын (ESG) ескере отырып, инвестициялық жобаларды бағалауға арналған және инвестициялық жобаларды таңдау, инвестициялық портфельді қалыптастыру, инвестициялардың тұрақтылығын мониторингілеу кезінде қолданылады.

2. ESG-бағалау құрылымы

2.1 Инвестициялық жобаны бағалау көрсеткіштердің үш блогы бойынша жүзеге асырылады:

- 1) E – Environmental – экологиялық әсер;
- 2) S – Social – әлеуметтік әсер;
- 3) G – Governance – басқару сапасы.

2.2 Әрбір блок 1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша бағалауды көздейтін индикаторлардың белгіленген жиынтығын (1-3 кестелер) қамтиды, мұндағы 1 – ең төменгі көрсеткіш, 5-ең жоғары баға).

1-кесте – Экологиялық көрсеткіштер (E)

Индикатор	Сипаттама ¹	Балл
Энергия тиімділігі	энергия тұтыну деңгейінің төмендеуі	1–5
Көміртегі ізі	CO ₂ шығарындыларының көлемін азайту	1–5
Ресурстарды ұтымды пайдалану	су мен материалдарды пайдаланудың ұтымдылығы	1–5
Экологиялық тәуекелдер	қоршаған ортаға теріс әсерді азайту	1–5
Экологиялық стандарттар	экологиялық стандарттарға сәйкестігі	1–5

2-кесте – Әлеуметтік көрсеткіштер (S)

Индикатор	Сипаттама	Балл
Жұмыс орындарын құру	жобаның жұмыспен қамтуға әсері	1–5
Еңбек қауіпсіздігі	еңбекті қорғау стандарттарын сақтау	1–5
Жергілікті қоғамдастыққа әсері	жобаның әлеуметтік маңызы	1–5
Инклюзивтілік	тең қол жетімділік және мүмкіндіктер	1–5
Әлеуметтік бағдарламалар	әлеуметтік бастамаларға әсері	1–5

3-кесте – Басқару көрсеткіштері (G)

Индикатор	Сипаттама	Балл
Басқарудың ашықтығы	ақпаратты ашу	1–5
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат	комплеанс механизмдерінің болуы	1–5

¹ Последствия реализации инвестиционного проекта

ТҰРАҚТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАУ САЯСАТЫ

Басқару құрылымы	басқару тиімділігі	1–5
Тәуекелдерді басқару	жобаның тәуекелдерді басқару тиімділігі	1–5
Этикалық стандарттар	Қоғамның Іскерлік әдеп кодексіне сәйкестігі	1–5

3. Расчет ESG-индекса

3.1 ESG индексін есептеу мына формула бойынша жүргізіледі:

$$ESG \text{ Index} = (E + S + G) / 3$$

мұнда: E – экологиялық көрсеткіштердің орташа балы;

S – әлеуметтік көрсеткіштердің орташа балы;

G – басқару көрсеткіштерінің орташа балы.

3.2 Нәтижелерді түсіндіру келесі шкалаға сәйкес жүзеге асырылады:

ESG индекс	Бағалау
4.0 – 5.0	тұрақтылықтың жоғары деңгейі
3.0 – 3.9	қолайлы деңгей
2.0 – 2.9	тәуекелдердің жоғарылауы
< 2.0	инвестициялар ұсынылмайды

Инвестициялардың тұрақтылығы туралы ЕСЕП

1. *Жалпы ақпарат* есепті кезеңді, жауапты құрылымдық бөлімшені, бекітуші органды қамтиды.
2. *Инвестициялық портфельдің құрылымына* олардың көлемі мен портфельдегі үлесі көрсетілген инвестициялардың түрлері (бағалы қағаздар, банктік депозиттер, инвестициялық жобалар, ғылыми және инновациялық жобалар) кіреді
3. *ESG-орташа* ESG-портфель индексін көрсете отырып, инвестициялық портфельді бағалау, тұрақты инвестициялардың үлесі, ESG-тәуекелдері жоғары жобалардың үлесі.
4. Инвестициялар көлемі мен ESG-индексі көрсетілген инвестициялық жобалардың тізбесі.
5. Анықталған инвестициялық тәуекелдерді, оларды төмендету жөніндегі шараларды, инвестициялық стратегияны өзгерту жөніндегі ұсыныстарды қоса алғанда, тәуекелдерді талдау.
6. Инвестициялаудың негізгі нәтижелері, оның ішінде портфельдің қаржылық кірістілігі, әлеуметтік және экологиялық әсерлер, университеттің тұрақты дамуына қосқан үлесі.